

Forsidebilledet: Jean Cocteau i den af Jean Cocteau skrevne og Jean Cocteau iscenesatte „Le Testament d'Orphée“.

1959's bedste	82
Nye billeder	83
Debat	
af Erik Ulrichsen	84
Kravene til os selv . . .	
af Ole Roos	86
Filmkræfterne bør samles!	
af Børge Trolle	90
Et dansk filminstitut	
af Nils F. Øllgaard	92
Håndværk – ikke industri	
af Hagen Hasselbalch	93
Ved hjælp af et trick . . .	
af Jørgen Stegelmann	97
Sjöström – 20.9. 1879–3.1. 1960	
af Folke Isakson	102
Brev fra Paris	
af Gene Moskowitz	106
Eisensteins kamp	
(„Notes of a Film Director“)	
af Theodor Christensen	108
Blandingsgods	
(„International Film Annual“)	
af Erik Ulrichsen	109
Big Shot	
(Tabori: „Alexander Korda“)	
af Poul Malmkjær	110
Hollywoodsnak	
(DeMille: „Autobiography“)	
af Marguerite Engberg	111
Film anmeldelser:	
„Ung Vrede“	
af Erik Ulrichsen	111
„Det syvende Segl“	
af Lars Krantz	112
1959's bedste filmplakat	114
Kosmoramas blå bog	116
En filmfjende mindre	118
Laterna magica VI	118
Fra Filmmuseets plakatsamling	119
Filmindex XLVI (Haxthausen)	119
Filmindex XLVII (Antonioni)	120

Ansvarshavende redaktør:
ERIK ULRICHSEN

„Kosmorama“ udgives af Det Danske Filmmuseum, Vestergade 27, K. tlf. Minerva 2686. Ekspedition hverdage 9–17 (lørdag 9–13), tlf. Byen 1503. Biblioteket er åbent hverdage 12–15 (dog lukket om lørdagen) og tirsdag 19–21. „Kosmorama“ koster tilsendt 8 kr. årlig (4 numre) – de 5 første årgange kan fås for 8 kr. pr. årgang. Enkelte numre fra de 5 første årgange kan fås for 1 kr. stk. Bladet kan kun fås direkte fra Filmmuseet, giro 46738.

Jørgen Jensens Bogtrykkeri

1959's bedste

Lidt sent kommer denne oversigt over de bedste film, det blev fundt om at se i 1959, men aviserne gjorde ikke meget ud af filmkunsten i deres nytårsbetragtninger, og under alle omstændigheder er det rart at se tilbage på en række stimulerende filmoplevelser.

Det er ikke mærkeligt, at de fleste skyldtes USA – den danske filmdistribution er amerikansk domineret. Hollywood er i dag ikke så kunstnerisk overlegen som denne oversigt kan give indtryk af.

✱

Den dristigste af de amerikanske film var den antimilitaristiske „Ærens Vej“ af Stanley Kubrick, der yderligere diverte med „Det store Gangsterkup“. Andre ukonventionelle amerikanere var Charles Laughtons „gotiske“, „Kludedukken“ og Sidney Lumets både meget spændende og meget sunde „12 vrede mænd“. Alexander Mackendrick satiriserede vittigt og intelligent over gossip-journalistik i „Magtens Sødme“, ikke helt så god, men alligevel velgørende var José Ferrers „Den store Løgn“, der tog sig ukærligt af amerikansk radio. Robert Wises angreb på dødsstraffen i „Jeg vil leve“ vakte afdøde Albert Camus' beundring, og dens svagheder opvejedes af dens polemiske ildhu. Orson Welles fortalte i sin sædvanlige „barokke“ stil om magtmisbrug og læderjakketerror i „Politiets blinde Øje“, Howard Hawks demonstrerede western-craftsmanship i „Rio Bravo“, og Billy Wilder var vulgær med verve i „Ingen er fuldkommen“. Glædeligt var det, at Minnellis „Hyten i Himlen“ („Cabin in the Sky“) langt om længe kom hertil – det var Dreyers fortjeneste. Og repremieren på „Diktatoren“ var en fryd.

✱

Vi gætter imidlertid på, at den mest livskraftige af alle 1959's nye film i Danmark var Jacques Tatis underfundige, raffinerede, lyriske, hvasse „Min Onkel“. Gensynet med „Den store Illusion“ af Renoir skuffede nogle lidt, andre var begejstrede.

Russerne sendte de solide „Stille flyder Don“, „Don Quijote“ og „Othello“ – alle seværdige, men ingen af dem på højde med „Tranerne flyver forbi“.

Englænderne tog sig sammen; Jack Claytons „En Plads på Toppen“ og Tony Richardsons „Ung Vrede“ varlede om et nærmere forhold til virkeligheden i 60'ernes engelske film.

✱

Den græske instruktør Michael Cacoyannis blev introduceret i Danmark med den magtfulde tragedie „Stella – pigens fra baren“ (undertitlen kunne man godt have undværet) – desværre i en tysk version.

Og vi gjorde for første gang bekendtskab med en endnu større instruktør, den mageløse japaner Kenji Mizoguchi. Hans „Skammens Gade“ er vel ikke et af hans betydeligste værker, men dog en oplevelse af de sjældne.

Den mest omdiskuterede og den mest ambitiøse af de danske film var Johan Jacobsens „En Fremmed banker på –“.